

STØRRI SMOLT OG STYTTRI TÍÐ Á SJÓNUM ER VEGURIN FRAM

At seta størri smolt út, hevur
broytt alingina í Føroyum
seinnu árin

Menningin í alingini hevur verið ómetaliga stór
seinnu árin. Føroyingar hava alt laks síðani áttati-árin,
men laksaalingin hevur ikki áður havt so
stóran samfelagstýðning, sum í hesi öldini.
Sløk 80.000 tons í krúvdari vekt vóru tikin
í fjør og tað er hægsta talið nakrantíð. Í 2002 vóru 58.000 tons tikin,
men tað var eisini nógv tað besta árið. Í 2006 vóru bara 15.000 tons
tikin.

Luna tók 14.200 tons í fjør.

Síðan hevur alivinnan ment seg til tað, sum hon er í dag.

- Skulu vit framvegis vaksa, so er tað umráðandi, at vit ala burðad-
dygt. Gera vit ikki tað, so fara vit at standa í stað ella alingin fer at
minka, sigur Atli Gregersen.

Stjórin í Luna er nógv upptikin av, at alt sum gjørt verður, skal vera
burðarddygt og í samljóði við náttúruna.

- Tað er bæði viðvíkjandi tí, vit sjálvi gera og í aðrar mátar. Fiskurin
skal hava tað gott og vit skulu heldur ikki dálka. Hetta er ikki bert
fyri okkara egnu skyld, men eisini so vit kunnu lata teimum, sum
koma eftir okkum, eitt reint og gott umhvørvi, sigur hann

Vøksturin

Skjóti vøksturin hesi seinnu árin, hongur millum annað saman við
nýggja mátanum at ala uppá.

Meðan tað áður var soleiðis, at fiskurin var 10 mánaðir í kør-
um á landi og so 20 mánaðir í ringum á sjónum, so er tað í stóran mun
soleiðis í dag, at fiskurin er 20 mánaðir í kør-
um á landi og góðar 10 mánaðir á sjónum.

- Vit eru tey fyrstu, sum hava megnað at stytt tíðina hjá fiskinum í
sjónum niður í góðar 10 mánaðir, sigur Atli Gregersen.

Tað vil siga, at smoltið er nógv størri nú tað fer á sjógv og verður
útsett fyri sjúku og lús í styttri tíðarskeið.

- Smoltið, sum vit seta út nú vigar í meðal góð 500 gram. Tað er
munandi størri enn tað var og tað vísir seg eisini, at tey vaksa væl. Tað
vísir seg, at tey vaksa sløk 17 gram um dagin, tá ið tey eru í ringunum
á sjónum, sigur Atli Gregersen.

Eigarar:

Regin Gregersen, nevndarformaður
Atli Gregersen, stjóri

Familjufyrirætka stovnað í 1929

Røtur aftur til 1887

Byrjaðu aling í 1982

Virðisketu frá rognum til liðugtveru

160 starvsfólk

Laksalúsin ein álvars- lig hóttan fyri alivinnuna

Rakstrarkunngerðin frá 2003 hjálpti
væl móti flestu sjúkum, men virkar
ikki nóg væl móti lús

In 2003 kom ein rakstrarkunngerð í gildi fyri
alivinnuna.

Alivinnan bað sjálv um, at hendan var
gjørd.

Í veruleikanum var talan um, at treyt-
irnar fyri at ala blivu broyttar so nógv, at
alingin í Føroyum flutti seg nógv fram á leið.

Tá kom kravið um ein alara pr.fjørð og at tá ið
ein árgangur av laks hevði verið á fjørðinum, so
skuldu nýggj smolt ikki setast út aftur fyrr en fjørð-
urin hevði ligið stillur í tveir mánaðir.

Tað hevði so eisini við sær, at tað bert var ein
árgangur av fiski á fjørðinum í senn.

- Kunngerðin hjálpti ómetaliga væl uppá alingina
og tær flestu sjúkur, sum fylgdu við, men hetta hev-
ur ikki fingið bilbukt við lúsapláguna, sigur Atli
Gregersen, stjóri í alifelagnum Luna.

Lúsin er ein plága

Tá ið laksur fær ov nógv lús, fer hann at mistrívast.
Lúsin livur av laksinum og tá ið plágan er uppá tað
ringasta, so sæst at laksurin er bitin, fyri ikki at siga
uppetin, av lús.

Lúsin livur á laksinum, og hon nørst sera skjótt.

Um nógv lús er á einum alifirði, vil tað føra við sær,
at eitt sera stórt tal av lús fer í umfer í streyminum
kring Føroyar. Á tann hátt kann ein alifjørður við-
føra ein sera stóran lúsatrúpuleika á øðrum alifirð-
um.

- Vit í Luna vilja hava strangar almennar reglur
og opinleika í stríðnum móti lúsini. Ein strang
lúsakunnger skal tryggja at ein alifjørður ikki skal
kunna oyðileggja alingina á øðrum alifirðum, sigur
Atli Gregersen.

- Sum stóðan er í dag, eru tað summir alifirðir
sum regluliga hava alt ov nógv lús, og hetta gevur
trupulleikar til allar aðrar alifirðir í Føroyum.

Hann vísir á at royndirnar í Noregi vísa, at tess
lægri lúsamarkið er, tess færri trupulleikar gevur tað
alingini.

Í lötuni er lúsamarkið ein lús á hvørjum í neðal
og 1. juni næsta ár fer markið niður á 0,5 lús fyri
hvønn fisk.

- Í lötuni er tað soleiðis, at lúsamarkið er sett til
lús pr. fisk, men eg haldi at tað eisini eigur at vera
ásætt lúsamark pr. fjørð – ella rættari sagt pr. ali-
loyvi, sigur Atli Gregersen.